

СЛУЖБА

**СВЕТОМ НОВОМ
СВЕШТЕНОМУЧЕНИКУ ПЛАТОНУ
ЕПИСКОПУ БАЊАЛУЧКОМ**

**С благословом
Његовог Преосвештенства
Епископа бањалучког
Ј Е Ф Р Е М А**

**ТВОРЕНИЈЕ АТАНАСИЈА ЈЕРОМОНАХА
СИМОНОПЕТРИТСКОГ ИЗ СВЕТЕ ГОРЕ,
ХИМНОГРАФА СВЕТЕ ВЕЛИКЕ ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ
СТАРАЊЕМ ПРЕОСВЕЋЕНОГ ЕПИСКОПА
БАЊАЛУЧКОГ
ГОСПОДИНА ЈЕФРЕМА**

**Издање Епархијског управног одбора
Српске православне Епархије бањалучке
Бања Лука**

За штампу приредио:
**Епископ бањалучки
Ј Е Ф Р Е М**

Рецензент:
**Његово
Преосвештенство
Епископ сремски
Василије**

Дизајн и припрема за штампу: Ђакон
Борисав Алексић и Бора Јуришић

Штампа:
**Српска манастирска
штампарија Сремски
Карловци, 2000. године**

Тираж: 500
примерака

**СЛУЖБА
СВЕТОМ НОВОМ
СВЕШТЕНОМУЧЕНИКУ ПЛАТОНУ
ЕПИСКОПУ БАЊАЛУЧКОМ**

На вечерњи

Стихира на 6, глас 4, Подобен: Као храброг међу
Мученицима...

Падују се хорови христоименитих људи,
славећи спомен Твој, Платоне Богоблажени,
јер Ти прослави богољубљени род твој Српски,
поставши Светога Саве Јерарха равностојећи, и
крвљу својом обојивши свештену одежду, сада
Христу престојиш Светитељу.

Апостостолску ревност Платоне показао јеси,
украш и похвала православне Бања Луке, твојим
часним и богомудрим животом, као Пастир
истинити, на животу вјечном, одвео си свиралом
речи стадо деце твоје, од којих сада примаш
похвале, Свештеномучениче Блажени.

Обукавши се у побожност, као наслеђе отачко,
њоме си украсио сав живот свој;
и научивши се како приличи,
као светитеља Христосветла,
мноштво вјерних си обасјао,
у твојој Бања Луци и Крајини,
Платоне Сјајни и Свеславни;
и крст мучеништва заволевши,
удостојен си да га понесеш,
као старости Твоје увенчање.

Благољепијем понашања твога
љубав си изабрао изнад свих подвига,
зато си миловао сироте, болесне помагао,
и деце сироте потребе испуњавао,
као љубвеобилан и Отац свети;
са Самољубављу Христом будући сада,
моли да нам дарује љубав богољубиву.

Поднео си гоњење Платоне Свети,
од лажне браће што лажно Бога штоваху,
и као предводник библијски испред стада узет јеси,
за добри принос на жртву Христову,
Кога си од детињства волео и желео;
зато се радуј у дому Господњем,
Свештеномучениче Оче Платоне,
с Божијим Презвитерима из Откровења.

Као љубитељ Отачаства свога похитај,
и као душељубив моли се сада,
за Отацбину твоју, Блажени Платоне;

јер ево силе пакла навалише,
да је са земље сасвим униште,
јер стоји као „трн у оку“ неправедника,
и мрзитеља чисте Истине Православља.

Слава, глас 6:

Од младости своје одгајен истином вере праве,
и Православље заволев као невесту Христову,
носио си га кроз сав живот свој;
Платоне Свечасни Јерарше,
као Апостол исповедио си мучеништвом,
да је Христос Истина, Живот и Светлост свету,
и да Цркву неће никад врата ада надвладати.
Стога, Свблажени Нови Свештеномучениче,
моли се за нас децу и паству твоју,
да у трпљењу преплавимо море живота,
и у покајању да се удостојимо,
вјечног стајања с тобом пред Богом.

и сада: Ко неће ублажити Тебе...

Вход. Светлости тиха... **Прокимен.**

Читања. Паримија Свештеномученика.

Прича Соломонових читање: „Спомен праведника с похвалама...”

Прорштва Исајиних читање: „Тако говори Господ! „Сви народи...”

Премудрости Соломонових читање: „Праведник ако и сконча...”

На Литији

Стихире самогласне, Глас 1:

 постолски си прошао живот свој, Блажени, мученичком жртвом запечатио љубав Господњу, истргнут бив из стада твога, и исмевањима лажне браће гонитеља, обојио си крвљу архијерејску одежду твоју, поставши раван древним Свештеномученицима, Стога Те молимо, излиј с неба на нас благослов светих молитава Твојих, Оче, свагда Поштовани.

Глас 2:

Како су красне стопе твоје, Платоне, како се украси живот твој, Свети, и како благослови богоугодно живљење твоје! Јер у свему бив Архијереј беспрекорни, службу своју крвљу мучеништва запечати, и љубљену ти Цркву, крвљу натопљену, веома си обрадовао страдањем својим. Зато те молимо: спомињи њу нападнуту, но увек побеђујућу злоначалника.

Глас 3:

Све муке и поруге мучитеља, Свети Оче Платоне, сматрао си за немоћне вале братомржње, остајући непоколебив у исповедању Вере Праве; и учествујући до краја, у срамоћењу Христа, допунио си недостатке страдања Његовог на телу твоме. Зато нас удостоји, Свештеномучениче Славни,

славе коју Владика Благи дарује

онима што радо подносе труд дневни виноградара.

Глас 4:

Сведок и мученик верни јави се у служби Речи,
а исто и крви твоје изливањем,
поставши равночастан древним Мученицима.
Јер си знао да страдања садашња нису достојна,
славе Божије која ће нам се јавити;
без страха поднесе ругање гонитеља твојих,
имајући пред очима својим Крст Христов,
и Његово славно тридневно Васкрсење.
Стога, Свештеномучениче, моли Господа,
да и ми у Њему јеванђелски заједничимо
кроз свакодневно мучеништво савешћу.

Слава, Глас 5:

Праведно си измерен од Господа, Платоне Свети,
тачно си по љубави к Њему одмерен, и нашао се јеси
од злата топљеног драгоценији. Зато си јуначки
пострадао Јерарше Мудри, сматрајући боље да
страдаш у дому Православља, него да служиш заблуди
гонитеља - на вечну пропаст душе. Стога те знајући
псаламски стуб исповедања, смерно просимо твоје
свете молитве пред Господом Човекољупцем.

и сада: Ублажавамо Те Богородице Дјево...

На Стиховње

Стихире подобне

Глас 2: Када Те с дрвета...

риста као Камен нашавши, Платоне Свештени,
поставио си темељ живота на вери Његовој, са
свима Светима, као мудри домоградитељ,
и себе си, Оче, усавршио у дом светли,
где је устоличен сами Дух Свети.
Отуд си Његовим надахнућем постао
труба свегласна Православља.

Стих: Свештеници Твоји, Господе, обућиће се у правду...

Вођа побожних Србаља јавио се јеси,
Преблажени Оче Платоне, обукавши
се у светлу одећу јерархије и узевши
жезал пастирства, Светитељу, привео си
мноштво познању Христа и обогаћењу
животом вјечним чијих се радости сада
наслађујеш; спомени и нас који
поштујемо радоснотворени свети
спомен твој.

Стих: Уста моја говориће премудрост...

Платоне Свети, ти си као Павле Апостол
крст Господњи узео на рамена своја,
и на њега си приковао мисли своје,
и њиме једино хвалио се јеси,
те удео свој у наслеђу добио јеси,
када си од мучитеља страшно пострадао.

Стога те молимо с топлом љубављу:
научи нас да крсно волимо Господа човекољупца.

Слава, Глас 4:

Када и тебе Господ као Апостола питаше: љубиш ж ме?
Ти си, Блажени, дао одговор својом саможртвом
свеспаљеницом. Одлично си напасао стадо народа
твога богомудрим учењем и часношћу живљења;
њему си као вечно завештање очинско оставио да
ништа од љубави Божије није важније. Стога,
Светшеномучениче Христодушни, даруј са неба
твојим хвалитељима вечно горећу љубав ка
Господу.

и сада: Призри на молитве...

Сада отпушташ... **Трисвето.**

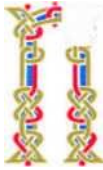
Тропар, Глас 8:

У чаши Христовој Сапричасниче
и Апостолима Санаследниче,
Свештеномучениче Платоне, Архипастиру
Бањалучки.
Река Врбас постаде река живота вечног,
који сад наслеђујеш са паством Твојом,
што ради Вере праве с Тобом постарда.
И сада, Светитељу, с Новомученицима,
моли Христа Бога и Спаса свију:
да спасе род наш Православни.

На јутрењу

Сједален 1: Глас 1: Гроб Твој Спасе...

Цобедио си светло победом Мученика, зато се наслађујеш Дрветом живота, Оче, не бојећи се друге смрти, Свети. Стога се моли Архимученику Христу, да благодат обилну подари народу твоме који је сада у опасности.

Слава, И сада: **Богородичен подобан.**

Родила си телом Пребожестивног Логоса, Који је, Пречиста, обожио природу смртних, и вечно спасење дарује свима који Те славе као истинску Богородицу. Но, о Владичице, не престај молећи се за оне који Те песмама славе.

Сједалан 2: Глас 3: Красоту дјевства Твојега...

Беле си хаљине обукао, Платоне, јер си право исповедање Господа твога поднио пред злом и лажном браћом; зато је име твоје у Књигу живота уписано, сходно љубави Господа твојега, Блажени; и постао си стуб Православне Србије, свагда се молећи за њу и народ твој.

Слава, И сада: **Богородичен подобан**

Душу моју умртвљену страстима оживи, Свечиста, Дјево Пренепорочна, имајући Мајчинску слободу пред Сином Твојим.

Јер Ти си Једина родила, изнад ума и разума,
Логоса савечног Оцу и Духу, Дарујући свагда
свему свету живот нетљени и велику милост.

После Полијелеја, Сједалан, Глас 4: Јавио си се данас...

Душу си своју положио за стадо твоје као
пастир Христоугодни, славни Платоне
Бањалучки; и сада молиш се свагда
Христу, да мир дарује стаду твојме.

Слава, И сада: **Богородичен подобан.**

Радуј се, огњени Престоле Царев, и златна
Светиљко Божанске светлости, Која
осветљујеш душе и разуме хвалитеља Твојих,
Свепрехвална.

Степена

Глас 4, Антифон 1: Од младости моје...

Прокимен, Глас 4: Свештеници Твоји, Господе, обући ће се у правду и преподобни Твоји обрадоваће се.

Стих: Засађен у дому Господњем...

Јеванђеље јутрење, 13. Новембра (Св. Јована Златоустог)

Псалом 50: Помилуј ме Боже... **Слава:** Молитвама Јерарха Твојега... **И сада:** Молитвама Богородице... Помилуј ме, Боже...

Самогласан, Глас 6:

Исповедио си, Платоне, јуначки, пред тиранима
Христово право исповедање,
и поднео си пљувања и мучења Христа ради,
те тако венац живота добио јеси,
зато као детољубив молиш се Христу за нас.

Спаси, Боже, народ Твој...

Канон Свештенумученика, чији је акростих:

„Платона Архипастира Бање Луке певам А (танасије)“

Песма 1, Глас 4: Отворићу уста моја...

тешитељу, молим се: ^пошаљи светли
зрак души мојој јадној да похвалим
добро Платона Светога,

Архипастира Бањалучког, добро
пострадалог задњих година,

Од детета заволе Исуса, Свеблажени,
обогатив се побожно Православљем од
родитеља твојих богобојажљивих; зато
у дворовима Господњим сада нађе као
птица разумна, Платоне, одмор свој.

Спољашње знање додавши побожности
добро си служио Цркву Христову, и
свима си стигао да по Богу угодиш,
Платоне Богомудри Првојерарше.

Богородичен:

Побеђене бише празне речи ритора,
Богоневјесто Дјево; јер никако не могу
сватити како се у утобу Твоју стани
Пребожанствени, поставши човек ради
човека.

Песма 3: Твоје песмословце...

Жеља божанских тајни угаси
жељу земаљских ствари, у срцу
твоме Светитељу; зато си и
изабрао, Платоне, подвиг
девствености ради Христа,
Жениха твога.

Победивши побуне страсти,
себе си, Платоне очистио

као Богу посвећенога и као
дом Христоначињен, зато
се у теби настани
Утешитељ Цар свију.

Поревновав животу Светих,
и сам си свето поживео,
мудро се старајући
о молитви и умиљењу
и о свакој другој врлини;
зато се, Платоне, с Христом сједини.

Богородичен:

Лењиво проходим живот свој,
пошто на памет суд не узимам,
нити страшну одлуку Божју,
Свепречиста Богомати; стога
ми даруј покајање и
исправљење учињенога.

Сједален, Глас 5: Савечнога Логоса...

Саву Христодушнога подражавајући,
стадо твојих словесних оваца хранио јеси
животним учењима, Платоне Свети; и
веру храбро исповедивши, Мудри, пред
злочинцима мучитељима, зато си сада
увенчан славно од Господа
Архимученика.

Слава, И сада: **Богородичен подобен.**

Тебе пристаниште и зид и прибежиште, и
наду и покров и заштиту топлу,

нашавши верни - Теби прибегавамо, вапијући
усрдно и узвикујући верно: помилуј
Богородице, нас који се у тебе уздамо, и избави
од многих грехова.

Песма 4: Који седи у слави...

Свето помазање примио јеси,
Архијереју Блажени, приносећи
на жртву Господа -у Литургији за
живот света, украшен анђелским
живљењем, и молећи се срдчним
умиљењем.

Да избавиш народ свој,
од мрака заблуде,
речима живоносним и својим животом
поучавао си га, Платоне Свети;
и верни, имајући те живи образац,
просвећиваху се, радо те слушајући.

Пастиреначалниче Богомудри, Христос
те показа добрим пастирем, видећи
братољубље и доблест ти душе, чиме си
утврдио стадо твоје колебано временским
невољама.

Богородичен:

Тебе ширу од небеса
и Украситељку свега света,
познајући, Дјево Мајко,

сви Те радосно величамо и
молимо Те: моли Господа да
нас избави огња пакленог.

Песма 5: Свет се задиви...

Постао си равнодостојан, Свети,
Јерарха Саве и Василија; зато си
народ свој љубљени довео до
познања Божијег, служећи свима
с љубављу, као верно обличје
Христово.

Мрзећи раздеобу љубио си
јединство, Свети; и њега
остварујући с љубављу, све си у
ред братство стављао богоданом
ти разумношћу, гледајући
првосаздано у Едему природно
јединство свега.

Украсио си, Свети Платоне,
храмове Божје у земљи својој, за
славословљење Господа; но
нарочито си као духовне цркве
показао верна чеда твоја, својим
учењем, Првопастиру и
Мучениче душељубни.

Богородичен:

Ума мога колебљивост
Ти утврди, Свепречиста,

Твојим моћним молитвама,
дајући ми спомен стални
Исуса Сладчајшега, који
даје мир у души и порађа
свако добро.

Песма 6: Божанствени овај и свечасни
празник...

Освећијући се, Светитељу,
народ си твој освећивао,
божанственим молитвама, и
богоречима руководио ка
наслеђу живота вечног,
Платоне, Богомудри Учитељу.

Држећи се светоотачке тачности,
истински се отац, Платоне, показа
у Епархији ти Бањалучкој,
старајући се о сиротој браћи својој,
и све чинећи Господа ради.

Ходећи путем Христоуказаним,
постао си дивни проповедник Мира
Божијег спасоносног, који се с
више чистима даје од Миродавца
Христа Господа.

Богородичен:

Земаљске бриге, Владичице, душу
ми од Господа одвајају; зато те
молим: одагнај их од мене и дај ми
у срцу божанско умиљење.

Кондак, Глас 3:

Црква данас слави свога Архипастира,
Платона славног Свештеномученика, и с
њим мноштво дивних Новомученика, што за
веру праву невино пострадаше и Царство
Небеско вечно наследише. Тога ради
славимо Христа Логоса, Предвечнога Бога
и Спаса нашега.

Икос:

Златно ти правило беше исповедање Христа,
које раније Апостоли исказаше,
и тиме темељ вери твојој поставио јеси.
Зато као достојан прими жезал пастирства,
те на трпезу и воду живота децу твоју водио јеси;
а када време дође, многе муке поднео јеси
од лажних хришћана хрватоусташа;
Архијерејство твоје крвљу си упорфирио (уцрвенио),
и сада предстојећи престолу Свете Тројице,
Цркви и народу твоме постао јеси
усрдни молитвеник ка Господу.

Синаксар (- Саборник - Пролог):

**Овог дана (5 мај / 22 април) спомен вршимо Светог и
Славног Новог Свештеномученика Платона, епископа
бањалучког, Свете Православне Цркве Српске; он
мученички пострада за веру Христову од руку злодјеја
хрватско-муслиманских усташа, заједно са многим
хиљадама своје пастве и свештенослужитеља и безброј
недужних православних Срба 5. маја / 22. априла 1941.
године.**

Стихови:

Платоне Свети, сјединио се јеси збору
Свештеномученика,
као Пастир изврсни Доброг Архипастира.

И остало из Синаксара тога дана...

Молитвама Светих Твојих, Христе Боже, помилуј и
спаси нас. Амин.

Песма 7: Не послужише...

Стуб свесветли био си стаду твојем,
одводећи га са земље на небо, и
убедио га да ходи по закону Христа,
Којега си прославио животом чистим,
Архипастиру Бањалучки.

Оправдао си очекивања, Свети, Цркве
Христове Православне, ходећи по
стопама чесних Апостола и
богоносних Отаца Јерараха; и жезлом
љубави утврдио си срца људи
поколебаних.

Дивним речима описују
ревност твоју, Светитељу,
младићи богожедни које си уздигао
из пропадања, твојим старањем;
и они проповедају, Платоне, дела твоја
и братољубље душе твоје.

Богородичен:

Будући непоправљив од окорелог греха,
Пречиста Дјево, Богоневјесто, вапијем Ти;
спаси ме, Мати Творца мога, дајући ми
покајање и сузе топле да њима оперем зла
дела своја.

Песма 8: Младиће благочестиве...

Честита старост твоја, Платоне Блажени,
чашћу се украси страдањем за Христа, и
тако ти поста светла икона Божија, од
Кога увенчан светло био јеси, и
санаследник постаде вечни божанских
Свештеномученика.

Принео си себе на жртву свештени принос
и разумно свеплодије Богу, Платоне,
држећи се тачности вере Православне, и
њу си исповедио пред гонитељима, као
јагње Господње незлобиво; зато сада
почиваш с Јагњетом Вечним.

Скверне руке безбожних усташа
зграбише те из стада као библијског
великог предводника, Блажени;
мислећи зли несрећници
да тако „службу приносе Богу”.
Који крв твоју проливену
прими као жртву миомирну.

Богородичен:

Када, Мајко, Син Твој опет дође,
да суди праведно свој земљи, тада
не заборави мене грешнога, него
Га моли да ми дарује опроштај
мојих грехова, које учиних и
чиним, грешни, не узимајући на ум
суд последњи.

Песма 9: Свак земнородни...

Анђео Божији показао се јеси
у Битољу и Бањој Луци,
док си још у телу своје живео,
Платоне Сведивни Мучениче;
И сада с висине старајући се
о стаду твоме и деци твојој,
Христу престојећи моли се,
да нас спасе Крстом и Васкрсењем.

Предстој заувек као поборник и
посредник за твоју Отаџбину, Платоне
Свештени и Христољубљени; даруј
нам мир молитвама твојим, да
заповести Божије држећи верно,
Царство Небеско наследимо, и
Христа Богочовека угледамо.

Као зрео плод с њиве Господње
сабран си у Христову житницу,
многим мукама и страдањем,

Платоне Достоблажени;
Но сада имајући радост вечну,
спомињи нас децу твоју,
и благодат нам излиј, Оче детољубиви.

Богородичен:

Царице Небеска, Свечиста, народ
Српски православни благослови и
грехова опроштење моли од
Господа, Милостива; за
самолитвеника имајући Платона
Свештеномученика, Архипастира
Бањалучког, чији спомен данас
славимо.

Ексапостилар, Глас 2: Са Ученицима пођимо.

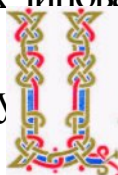
Стена тврда вере и исповедања,
јавио се јеси, Платоне Свеславни,
Престојатељу Бање Луке, славо и
похвално Мученика, сјајноћо светих
Епископа; ти си у последње дане
ове много пострадао од лажне
браће; зато руке пружај ка Господу
за Србију твоју Отаџбину.

На Хвалите

Стихире подобне, Глас 1: Небеских чинов...

ркви Христова, радосно празну
имаш Платона у лику Светих,
Пастира Срба православних, и
заједничара Мученика, топлог
молитвеника пред Богом, за стадо
своје које љубљаше.

Сиромашне си љубио као Господа, и
сирочади био си старатељ; храмове
дивне дизао си и освећивао Владици
Човекољупцу; душе пак верних
љубвеобилно ка Православљу
приводио јеси.

Православља си очувао божанске
и свете догмате, и њих си,
Платоне Свештени, пред
гонитељима проповедао,
поставши тако Сведок-Мученик, и
Царство Христово наследивши,
крвљу својом коју си пролио.

Првомученика Стефана, Оче,
добро си подражавао,
ближњег си љубио - слику Христову;
али си од злобраће, обучених
у вучију одећу лажне побожности,

многе муке и смрт за Христа поднео,
Платоне, похвало Бањалучка.

Слава, Глас 8:

Архитектонском мудрошћу Духа
душе своје дом изградио јеси
сав се испунивши благодаћу Божијом,
Платоне, достојни славе и хвале;
и ходивши путем древних Светих,
добровољно си понео крст мучеништва,
саобразан поставши посјеченима,
за љубав Јагњета Закланог,
Чијег сјајног лица виђења
удостој и нас молитвама твојим,

као Отац детељубив и Христу близак.

и сада: Владичице прими...

Величаније:

Храброст Апостолску подражавши,
Свети Платоне Бањалучки, Јерарше
и Стратотерпче Христов, кроз
мучеништво од злих усташа, народу
твоме велики молитвеник пред
Господом постао јеси.

Стихови:

Православљем утврди све Српске земље,
Свештеномучениче Платоне Бањалучки

**Састављена би, с Богом Светим, ова Служба у Светом
Манастиру Симонопетри у Светој Гори, фебруара 23. лета
Господњег 1999.**

Потпис (својеручни, на грчком):

Јером. Атанасије, химнограф Свете Христове Велике Цркве

